

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GOŃCIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK polityczny, społeczny, ekonomiczny i literacki

Poświęcony sprawom miejscowym oraz

Zagłębia Dąbrowskiego.

Cena 3 kop.

CENA PRENUMERATY:

miejscowych i zamiejscowych
Rocznie Rb. 6.—
Półrocznie " 3.—
Kwartalnie " 1.50
Miesięcznie " 50

Adres Redakcji i Administracji Częstochowa Aleja II Nr. 38, telefonu Nr. 50, skrytka pocztowa Nr. 21.

Redaktor przyjmuje od godz. 6-jej do 8-jej wieczorem.
Rekonesans redakcji nie wraca; za artykuły, nie oznaczone z góry ceną, honoraryjnie redakcja. Wypłacać nie będzie. Prenumeratę i ogłoszenia w Częstochowie przyjmuje wszystkie księgarnie. W Warszawie: Biuro Dzienników Ungra, Wierzbowa 8. Dom Handlowy L. i R. Metal i S-ka Krad. Przed. 53. Krajowe Biuro Ogłoszeń Marszałkowska 116. w Moskiewi L. i R. Metal i S-ka, Biuro ogłoszeń I. Buchweitz, w Warszawie Marszałkowska 120, w Sosnowcu W. Badurki, hotel warszawski.

CENA OGŁOSZEŃ:

Za jeden wiersz lub jego miejsce na I-szej stronie 30 k., na IV-jej 10 k. Reklamy i Nekrologa za wiersz 20 k. Nadesłane za wiersz 50 kop. Ogłoszenia drobne po 3 kop. za wyraz.

Reprezentantem „Gońca” Częstochowskiego“ na Sosnowiec i Zagłębie Dąbrowskie jest p. **Wacław Badurki** (Sosnowiec, hotel „Warszawski”).

Reprezentację „Gońca” Częstochowskiego“ na Zawiercie objęła księgarnia pani **Z. Hubińskiej** Tamże ogłoszenia do „Gońca” Częstochowskiego“.

Prenumeratę na „Gońca” Częstochowski“ i ogłoszenia w Rakowie przyjmuje pan **J. Kolański**.

Przypominamy Szanownym Prenumeratom, że czas odnowić prenumeratę na kw. II-gi. Zaznaczamy, że w razie niewpłacenia należności do I Kwietnia wysyłkę „Gońca” wstrzymamy.

Dzisiaj Teatr Nowości (Kinematograf) nadzwyczaj interesujący program.

ZMIANA PROGRAMU
Lokal ogrzany.
(Patrz ogłoszenie.)

Lekarz-Dentysta
M. GREJNIEC
i Aleja № 10, dom p. Rajcherowej, gdzie skład apteczny p. Neufelda, telefon № 108.

KALENDARZYK.

D. 20. Marca.

Imiona chrześcijańskie: dziś Wolframa B., Bufrozyna jutro Benedykta Op.

Wschód słońca: godz. 6 m. 7, zachód godz. 6 m. 10.
Przybyło dnia: 4 godziny 29 minut.
Wiadomości historyczne: 1760. Król Karol III Augusty III potajemnie zaślubił Franciszkę Krasiną.—1807. Zdobyte przez Rosjan fortecy Tenedos.

Sprawy macedońskie.

Wielkie wypadki znaczenia wszechświatowego odwróciły na pewien czas uwagę od od półwyspu Bałkańskiego, a zwłaszcza od Macedonii. A jednak punkt to ważny. Tam zbiegają się, że się tak wyrazić można, nici interesów wszystkich mocarstw europejskich, wszystkie bowiem mocarstwa bezpośrednio lub pośrednio, ze względu na związki i przynależność, interesowane są w kwestji bałkańskiej.

Dowodem tego poruszenie w ostatnich czasach przez Austrię projektu budowy kolei przez Nowy Bazar do Mitrowicy, kolei niewielkiej, mającej zaledwie około 200 kilometrów długości. Projekt ten wywołał ogromne „larum“ w całej Europie. Pospływały protesty,

kontrprojekty i sprawa, mająca właściwie znaczenie czysto lokalne i ekonomiczne, stała się pierwszorzędną kwestją polityczną i zbudziła śpłace przez czas pewien „sprzeczności bałkańskiej“.

W ślad za kwestją kolejową pojawiła się sprawa „uspokojenia Macedonii“, sprawa wlokąca się oddawna, a zawsze paląca i kryjąca w swoim tonie źródła niebezpieczeństw międzynarodowych.

Do sprawy macedońskiej, która w ostatnich latach utknęła na układzie rosyjsko-austriackim w Münzstęg zawartym, obecnie wchodzi się Anglia. Przedstawiciel jej, minister spraw zewnętrznych, Edward Grey, wystąpił do mocarstw z projektem, by na wzór Libanu zamianować dla Macedonii na określony czas gubernatora, którym może być chrześcijanin lub muzułmanin.

Liban ma od r. 1861 takiego gubernatora przez mocarstwa mianowanego, a do niedawna był nim Muzzafer-Czajkowski basza. Gdy Syrya w roku 1840 przeszła w ręce sultana tureckiego, gabinet europejskie zażądały dla chrześcijan zamieszkałych w Libanie pewnych przywilejów administracyjnych. Po powstaniu maronitów w roku 1861, przyszło do zaburzeń przeciw chrześcijanom, które doprowadziły do interwencji mocarstw i oddzielenia Libanu od Syrii jako osobnego paszajiku, pod zarządem gubernatora chrześcijanina.

Mysł powołania przez mocarstwa generalnego gubernatora dla Macedonii, któryby nie

był zależny od Porty, powstała już dawniej w Anglii. W r. 1903 lord Landsdowne, były minister spraw zagranicznych, zainicjował ów projekt w nocie, przedstawionej mocarstwom. Obecnie Edward Grey wystąpił z myślą ustanowienia gubernatora w mowie, wygłoszonej 9 lipca 1907 r. do deputacji składającej się z kilkunastu biskupów, profesorów, członków izby lordów i izby gmin, wśród których znajdowali się członkowie komitetu bałkańskiego, przybyli do Anglii z prośbą o interwencję w sprawie macedońskiej.

Projekt angielski przewiduje zatem formalną autonomję Macedonii, autonomję w najszerszym zakresie, w razie bowiem dojścia do skutku tego projektu, kraj ten pozostałby tylko nominalnie we władaniu sultana, faktycznie zaś istniałby samodzielnie pod kontrolą mocarstw.

Półrządowa agencja petersburska rozesłała wczoraj w nocy depeszę następującą, datowaną z Konstantynopola:

W Ildiz-Kiosku uważają projekt angielski co do utworzenia w Macedonii specjalnego generał-gubernatorstwa—jako jednoznaczny z nadaniem autonomii.

Urzeczywistnienie zamysłów Anglii rządowe sfery tureckie obawiają się, jako oderwania Macedonii od Turcji. Mimo to ambasada angielska jest przekonana, że Ildiz-Kiosk ustąpi, jeżeli nawet tylko dwa mocarstwa postanowią na serjo przeprowadzić projekt, chociażby inne państwa uchyliły się od akcji.

86 **A. K. Greene.**
Zbrodnia w Grammercy Park.
(Dalszy ciąg).

Udał więc, że podziela zamiary młodej kobiety, która zapewne mówiła, że zmienia zdanie i uważa, że lepiej będzie przedstawić się Silasowi Van Burnam w jego własnym domu, niż na pokładzie statku. Doradził jej, dla większego powodzenia, aby zmieniła ubranie, mając nadzieję, że w trakcie przebrania się nadarzy mu się sposobność pochwylenia listu. Był pewny, że młoda kobieta miała go przy sobie. Gdyby więc ta nadzieja ziściła się, gdyby mógł pochwylić ten kompromitujący go dokument, chociażby kosztem kilku zadrapań, nie znajdowałby się tutaj zajęty wyświetlaniem najzawilszej zbrodni w nowożytnych czasach. Ludwika Van Burnam była kobietą pospolitą, którą romantyczne szczegóły tej wycieczki bawiły, ona sama wypisała obstatunek w magazynie Altmanna, zmienionym charakterem pisma, podobnym do tego, jakiego używała do wpisywania swych nazwisk na liście hotelu.

Widocznie nie dowierzała jednak swemu szwagrowi, ponieważ z list miała ukryty w bućku.

— Co?—zawołałam.
— Ponieważ list miała ukryty w bućku—powtórzył pan Gryce z najdowcipniejszym

uśmiechem. — Dla zachowania tajemnicy dostateczne było jej powiedzenie, że bućki, przysłane przez Altmanna, były za mało spiczaste. W ten sposób list, źródło jej władzy, ukryta przed chciwymi rękami szwagra. Ale to zdaje się panią bardzo dziwić, miss Butterworth. Czy pani o tem dotychczas nie wiedziała?

— Nie pytał pan i nie patrz na mnie! (Jak gdyby on kiedy patrzył na kogo.) Przenikliwość pańska jest nadzwyczajna, ale wypadnie mi powstrzymać uwielbienie, jeżeli moje zdziwienie przeskądza panu mówić.

Uśmiechnął się, inspektor również, ale żaden z nich mniej nie rozumiał.
— Bardzo dobrze, mówię dalej. Trzeba jednak było dowiedzieć się, dlaczego pani Van Burnam nie zmieniała obuwia.

— Masz pan tysiąc razy słuszność i rzeczywiście teraz powód jest niewiadomy.

— Czy pani ma lepsze wytłomaczenie tego faktu?

Rozumie się, że miałam lepsze przynajmniej tak mi się zdawało i już miałam się odezwać. Ale wstrzymałam się, okazując wielką niecierpliwość.

— Czas szybko ucieka!—zauważyłam, naśladując ile możności sposób wymawiania agenta—Bądź pan łaskaw mówić dalej, panie Gryce.

Zastosował się do mego życzenia, okazując pewną niespokojność.

Widząc, że mu się podstęp nie udał, potrząsnął siodki ale okrutny, nie zważał się

dokonać zamysłu, który dojrzał zapewne w jego głowie od chwili podniesienia klucza od domu jego ojca, tronionego z kleszeni Howarda. Żona jego musiała umrzeć, ale nie w pokoju hotelowym. Pogardzona, znienawidzona, jedyna przeszkoda do szczęścia i powodzenia całej rodziny, nosiła jednak nazwisko Van Burnamów, a żaden cień nie powinien był paść na jej reputację. Ponieważ chodziło mu również o własne życie i dobre imię, których nie chciał narażać, potrzeba było śmierci kobiety upozorować wypadkiem, albo ją zadąć w sposób trudny do zbadania, żeby była uważana za naturalną. Namyślał się, w jaki sposób tego dokonać, aby otrzymać ten rezultat. Widział, jak bratowa przypinała kapelusza na głowie szpilką cienką i bardzo konczastą i słyszał, że jedno pchnięcie podobnym narzędziem w kość paclerzową spowoduje śmierć natychmiastową. Rana tego rodzaju byłaby bardzo mała, prawie niewidzialna. Prawda, że dla zadanja jej trzeba zręczności i zimnej krwi, bo nie łatwo będzie doprowadzić ofiarę do stosownego położenia. Ale na tych dwóch przedmiotach nie zdywalo mu, i tak dobrze się urządził, że wkrótce mógł w towarzystwie bratowej opuścić hotel, celem udania się do Grammercy Park z całą możliwą ostrożnością. Ciepło tak zachowa nie się wskazuje, że to on a nie ona potrzebował się ukryć. Do samego końca, gdy trzeba było woźnicę zapłacić, ona zawsze występowwała, odgrywając ostatni akt dramatu, któremu brakło tylko tragicznego zakończenia.

RYDZEWSKI I S-ka
Biuro Techniczne w Częstochowie, Telefon № 1.

„Trwały Rozpalacz“ który bez użycia drzewa rozpala momentalnie węgiew i kuchniaek, pieczech, bez trudu, czysto wygodnie i jest trwałym służąc bezustannie na kilka miesięcy. Przewodniki elektryczne. Sawedka stal i pilniki. **Niemca zimnych i wilgotnych mieszkani** Multiplikatory Ogrzewania krajowy patent, użycia absolutnie zimno, grzyb i wilgoć przy oszczędności opału do 50%.—Tysiące zaświadczeń.

Wykonywa: pomniki, figury, portrety, starze, roboty przy budowach kościołów, jako też i każde roboty w zakresie rzeźbiarstwa wcale, od najwycieńszonych do najwytężniejszych pod względem artystycznym wykonania, ze wszystkich krajowych i zagranicznych, od najwycieńszonych kamienia i drzewa. Dekoracje domów od ręki modelowane i wszelkie roboty suntuarskie. Zakład podjeżdżący się wykonywać roboty w miejscowościach najodleglejszych, informację, rysunki i kosztorysy na każde żądanie. Ceny przystępne.

Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko-Hamieniarski Kruszyński i Proszowski w Częstochowie, Alcja III dom wianny.

Możliwym jest także, iż Turcja sama zaproponuje cofnięcie się do programu traktatu, zawartego w Mürstegu, chociaż znowu inni sądzą, że sultan będzie oponował przeciw wszelkim reformom w celu wywołania różnicy zdań między mocarstwami.

Serbowie i Grecy są zabrzewali projektem Anglii. W poselstwach serbskim i greckim głównym tematem obrad jest nota angielska do państw. Poselstwa te rzucają domysły, kto i w jakim stopniu poprze Anglię. Obawiają się wzmocnienia wpływu Bułgarów, którzy łącznie z Rumunami witają radośnie projekt Anglii.

Ormianie mają nadzieję, że po nadaniu autonomii Macedonii—i oni także otrzymają samorząd.

Z dnia powszedniego.

Myśl rzucamy!

Niedawno w Cleveland, w Ameryce wybuchnął groźny pożar w szkole.

Pożar w szkole—rzecz na porządku dziennym, zdarzyć się może wszędzie, zdarzyć się może i u nas.

Czy jesteśmy jednak przygotowani na to, czy lośle szkół są odpowiednio urządzone, personel wyćwiczony, a nadewszystko—dzieci, oto pytania które z tej racji należy sobie postawić?

Bo w szkole w Cleveland dzieci były dobre na wypadek pożaru obzajmieni, jak postępować należy, dzieci te ze śpiewem patriotycznym na ustach opuszczały płonący gmach szkoły!

A działo się to z przyczyny, że dzieci w Cleveland, jak wogóle ma to miejsce w szkołach zagranicą, były z góry wyćwiczone alarmami fałszywymi, jak należy się ratować w razie katastrofy.

Nerwy małych obywateli wolnej Ameryki są bezwzględnie silniejsze od nerwów naszej młodzieży—złożyło się na to wiele, a przede-wszystkiem całe wychowanie amerykańskie, w którym sła fizyczna, dewiza in corpore sano, mens sana znalazły dominujące zastosowanie, przygotowaw atoli, nauczyć naszą młodzież, nasze dzieci można bezwzględnie w równym stopniu.

I dlatego myśl rzucamy, aby o tem pomyślały nasze szkoły, szczególnie w mniejszych miastach, gdzie ratownictwo w czasie pożaru jest trudniejsze, niżeli w miastach większych: tu każdy musi myśleć o sobie, aby ująć z życiem.

Niechaj pedagogzy nasi rozwiną myśl tę w praktyce!

Kronika miejska.

Z Jasnej Góry. Wczorajszy dzień, jako w uroczystość św. Józefa, wizerunek którego mieści się w oddzielnej kaplicy wprost chóru kaplicy M. B. Częstochowskiej, obchodzone odpustem nabożeństwem. Sumę z wystawieniem Najśw. Sakramentu celebrował O. Gabriel, kazanie zaś wygłosił O. Jydor. Świątynia była przepiękna wiernymi, przybyłymi z miasta i okolicy.

Spowiedź wielkanocna. W nadchodzącą niedzielę, jako w początek 4. tygodnia przed świętami Zmartwychwstania Pańskiego, rozpoczyna się spowiedź wielkanocna. Penitenci winni zgłaszać się do proboszczów parafii swoich po kartki i z temi przystępować do spowiedzi.

Uwzględnienie. Czasowy generał gubernator, skazał Józefa i Walentego Gajów, mieszkańców Mykanowa, za pobicie sottysa, na dwumiesięczne więzienie każdego, uwzględniając jednakże nadchodzącą wiosenną robotę, pozwolono obydwom odsiadywać karę oddzielnie, tj. jak jeden opuścił więzienie, to będzie odsiadywać drugi.

Na Herbach Zatrzymano 171 osób usiłujących przejść granicę bez pótspoków. Wszyscy zatrzymani dążyli na robotę do Prus.

33 popisowych, z powiatu częstochowskiego przyjętych w jesiennym poborze, niestawili się do pełnienia powinności wojskowej, i władze poszukują ich.

Sprawdzanie koni zdalnych do mobilizacji, przez władze wojskowe, rozpoczęcie się, w dniu 11 maja r. b.

Napad. Wczoraj w dzień na przechodzącą z Ostatniego Grosza do wsi Rakowa kowalską, za klubem rakowskim, napadło 3-ch. bandytów, którzy groźąc rewolwerami zrabowali jej gotówką rb. 14.

Napad ten zauważyli przechodzący robotnicy i w tej chwili dali znać do policyi rakow-

skiej, która natychmiast popędziła za bandytami. Dwóch zdolało ująć do lasu i skryć się zaś jednego ujęto. W ujętym poznano Stanisława Składa, syna właściciela domu, z Ost. Grosza, koczującego lat 20, pozostającego bez określonego zajęcia.

Zaginiona. Wczoraj około godz. 6 wieczorem, wyszła 3-ch letnia dziewczynka z domu przy ul. Zielonej nr. 56, i poszła w kierunku ul. Humbertowskiej, a następnie ku parkowi. Dziecko znajdując się tak daleko nie mogło trafić do domu i poczęło płakać wołając „mama”. Natenczas przechodziły jakieś dzieci i chciały tę dziewczynkę zabrać, lecz w chwili tej nadjechał wóz zaprzężony w białe konie, na którym siedzieli dwóch mężczyzn i 2 kobiety i oni dziewczynkę zabrali z sobą, udając się w kierunku Stradomia.

Strapiony ojciec Józef Gruszczyński, prosi o odprowadzenie dziecka, pod adres powyższy.

Kradzież. W fabryce Częstochowianka skradziono z maszyn, różnej szerokości pasów na sumę z górą 500 rb.

Sledztwo wykryło, że kradzieży tej dopuścił się robotnik fabryczny Władysław L. w mieszkaniu jego część łupu znalazł, przyczem zeznał on, że resztę sprzedał szewcowi z ul. Ogrodowej Aleksandrowi Kretkowskiemu. u którego istotnie pasy pochodzące z kradzieży powyższej znajdowały się. Obydwóch osadzono pod kluczem.

Ze szpitala. W szpitalu na kuracji w dniu wczorajszym znajdowało się mężczyzna 40, kobiet 30.

Z kroniki urodzeń i śmierci. W dniu wczorajszym zameldowano urodzeń w naszym mieście: chłopców 5; dziewczyn 3; zmarło mężczyzn 2, kobiet 8.

Z Noworodomska.

Odbyło się tu zebranie obywateli, właścian, przedstawicieli kółek rolniczych i gospodarstw wiejskich celem owowienia kwestji, związanych z utworzeniem T-wa rolniczego noworodomskiego. Przewodniczył ks. St. Lubomirski. Na wniosek p. Chwałboga, aby Tow. noworodomskie było filją T-wa rolniczego piotrkowskiego, utworzono komisję celem opracowania odnośnej nastawy.

Następnie p. Kiszkiel w świetle ujętej mowie udzielił wyjaśnień, dotyczących niedawno zatwierdzonej ustawy weterynaryjnej.

W końcu ks. St. Lubomirski wręczył jednemu z włościan dyplom honorowy za prowadzenie wzorowego gospodarstwa.

— Na tem samem posiedzeniu rozważano kwestję wystawy przemysłowo-rolniczej w Częstochowie.

Szczegółowych objaśnień udzielił pp. Małkowski (prezes), Ant. Janowski (sekretarz) tymczasowego komitetu, zaznajomiuwszy zebranych ze stanem obecnym ruchu przedwystawowego, który przedstawia się na ogół biorąc bardzo pomyślnie. Udzielił swój w wystawie w ostatnich czasach przyrzekły poważne gospodarstwa rolne ze wymienić można dobra Ostrowy, Złoty Potok i t. d.

Wyjaśnienia powyższe zainteresowały zebranych, którzy przybiecali gorące poparcie wystawy, w szczególności ks. Lubomirski, który przyrzekł dostarczenie eksponatów z wszystkich galezi swoich olbrzymich dóbr.

Nadto przybiecały eksponaty dobra Maluszyn, Borowno, Skrzydłów i inne, następnie zebrani wybrali z pośród siebie komitet wystawowy dla p-tu noworodomskiego, który zajmie się w powiecie kwestją przyszłej wystawy, w osobach pp. Kamienieckiego, administratora dóbr Maluszyn, Biedrzyckiego właściciela Sekurska i p. Masłowicza.

Jednem słowem zebranie agitacyjne wystawy tak pośród ziemian jak i włościan, doznało jaknajlepszego przyjęcia, które wróży wystawie istotne powodzenie.

Z Będzina.

— „Berliner Tageblatt” donosi: „Naczelnik powiatu będzińskiego wezwał do siebie przedstawicieli partji narodowej polskiej i oznajmił im, iż czyni ich odpowiedzialnymi osobście za wszelkie napady na Niemców”. Nadto w pow. będzińskim podług informacji tegoż „Berl. Tag.” wzmocniona ma być konstatująca siła zbrojna przez stały oddział policyi liczący 350 ludzi, między nimi przez 50 konnych strażników.

Z Kruszczy.

Zabranie. W ubiegłą niedzielę odbyło się trzecieletnie zebranie Kółka rolniczo-handlowego, w celu rozważenia budżetu i wybrania nowych członków zarządu. Zebranie zgalił wice-prezes Kółka k. Stanisław Lubomirski. Po przyjęciu budżetu członkowie Kółka przystąpili do wyborów, które dały następujący wynik. Prezesem został obrany ks. Stefan Lubomirski,

wice-prezesem zarządu ks. kanonik Dąbrowski i p. Jan Jagas. Na zastępców pp. B. Struś i W. Poroszewski. Komisja rewizyjna p. p. Ambr. Wrzałki i W. Zwolanowski oraz kasjer p. T. Dąbrowski.

Z Sosnowca.

Wykolejenie parowozu Onegdaj wieczorem na 4 wroście ns bocznicy prowadzącej do kopalni „Renard” wykoleił się parowóz № 151 dwoma przednimi kołami.

Przejechanie. Wczoraj o godz. 6-jej wieczorem w pobliżu cerkwi, na szosie stelejskiej przejechał został chłopczyk liczący lat około 10, nazwiskiem Waclaw Smirko, który przez nieostrożność wpadł pod koła wozu i uległ złamaniu nogi i innym obrażeniom ciała. Nieprzytomnego odwieziono do domu na Sielce.

Usiłowanie samobójstwa. Wczoraj przywieziono do szpitala dwie prostytutki: Wiktorję Skodowską i Skaptienkę które napiły się kwasu karbolowego. Życiu ich nie grozi niebezpieczeństwo.

Bandytyzm. Onegdaj wieczorem kilku uzbrojonych bandytów napadło na kupca Szymcha Mejera, któremu pod groźbą rewolwerów odebrali rb 57, poczem pobili go łufami rewolwerowymi i zbiegli.

Z teatru.

Powodzenie opery włoskiej braci Gonsalez, wzrasta z każdym dniem. Publiczność gosnowiecka przekonała się, iż obecny zespół trupy włoskiej pod względem doboru sił wokalnych tak solowych jak i chórowych, jest lepszy od opery włoskiej, która dwa lata temu u nas gościła. Ulegając życzeniom melomanów gosnowieckich dyrektor Majdrowicz poprosił braci Gonsalez, aby przedłożyli swe występy do niedzieli włącznie. Program tych trzech dni jest następujący: w piątek będzie wystawiona opera „Faust”, w sobotę „Trubadur” a w niedzielę „Owaleja rusticana” i „Pajace”. Abonament na wszystkie trzy przedstawienia ważny.

Z Łodzi.

— Wyjechali wojażerowie do Rosji z próbkami towarów zimowych do różnych miast przeważnie na południu Cesarstwa.

— Tow. opieki nad zwierzętami ogłosiło konkurs dla woźniców.

— Organizuje się stowarzyszenie pomocy wzajemnej przemysłowców przewozowych w Łodzi.

— Robotnicy trzech tkalni zaro bnych Osolina. Szapiro i B. rnbaua zgodzili się na zniżkę płacy po 2 kop. od 1.000 złtów.

— Skazano 5 robotników za teror i awantury na 3 mies. więzienia, 2 robotników Poznańskich za bójki na 4 mies. więz., 3 osoby za wymuszanie jałmużny na 8 miesiące więzienia.

Z Warszawy.

Represje prasowe. Z rozporządzenia general gubernatora wydawnictwo „Gazety codziennej” zostało zawieszona na czas trwania stanu wojennego.

Z kontroli służących. Do biura kontroli służących napływają bez przerwy zażalenia wzajemne chlebodawców i służących, przyczem obie strony zgadzają się na kompetencję teje instytucji. Biuro, nie posiadając władzy wykonawczej odsyła interesowanych do sądów pokoju. Otóż naczelnik biura kontroli p. R. Vidal w obszernym referacie, przedstawionym swojej władzy, pomiędzy innymi niepełnieniami, jakie należałoby wprowadzić w teje instytucji, proponuje wprowadzenie przy biurze specjalnego rewiru sądu pokoju. Według opinji projektodawcy, sąd taki dawałby możność drażnego zażegnywania nieporozumień stron i kładł tamę pieniactwu, jakiego ofiarami za poduszczaniem niepowołanych doradców, padają łatwo-wierne służące.

Zamknięcie kursów. „Warsz. dziennik” pisze: „Ponieważ uczniowie specjalnych kursów przy szkole technicznej kolei wiedeńskiej sprzeciwiali się zaprowadzeniu wykładowego języka rosyjskiego i w liczbie 90 przerwali naukę, przezo zarząd szkoły zamknął te kursa z d. 14-ym bm.”

Różne.

Katedra wileńska. Do „Kurj. Warszaw.” piszą z Rzymu: Co do obsadzenia stolicy biskupiej w Wilnie, nic jeszcze stanowczego dzisiaj powiedzieć się nie da. Jest wszelako prawdopodobne, że biskup Ropp nie wróci już do Wilna.

Watykan nie będzie się opierał przy powrocie biskupa do Wilna, byleby otrzymał formalne oświadczenie, iż podobny przypadek się nie powtórzy, jak ten, tj. aby biskupa wydalono bez przyzwolenia Stolicy Apostolskiej. Bez takiej gwarancji na przyszłość trudno byłoby mówić o układach co do jego następcy.

Również należy się Watykanowi zadosyć uczynienie w formie ustępstwa, jak np. przez przywrócenie stolicy biskupiej w Kamieńcu.

Podobno w tych obywatelach jeździł świeżo poseł rosyjski przy Watykanie, p. Szonow, do Petersburga.

Bankructwo w Finlandii. Wielka fabryka papieru w Helsinki, „Kymene Aktie Bolag“ zawiesiła wypłaty. Passywa 32 mil. mr. W upadłości tej zainteresowane są liczne banki petersburskie, oraz po części nasz rynek za pośrednictwem przedstawicielstwa tej fabryki, która zasilła papierem Warszawę. Przyczyną bankructwa jest ogromne zmniejszenie obrotu papieru wskutek upadku prasy codziennej. Sferę zainteresowane usiłują podtrzymać firmę przez zaprowadzenie administracji.

Interpelacja w kwestii polskiej. „Riecz“ donosi, że prawica, zajęta obecnie interpelacją w sprawie „bezzwrotności władz“ na Kaukazie zamierza nastąpić z kolei interpelacją poświęcić sprawie polskiej. Istotnymi inicjatorami tych interpelacji, jak i wielu innych, dawniej już wniesionych do Dumy, są członkowie pewnej grupy osób, rozporządzających wielkimi wpływami, pochodzącymi ze sfery pozaparlamentarycznej.

„Solicznaja Poczta“ dowiaduje się, że prawica Dumy głównie w inicjatywy Zamysłowski, powzięła myśl zgłoszenia interpelacji w sprawie stanu rzeczy w Królestwie Polskiem. Materiały do zgłoszenia tej t. zw. interpelacji polskiej już zostały zebrane i obecnie są opracowywane.

Interpelacja opiera się głównie na oskarżeniach administracji krajowej, mierza zaś do wykazania, jak bardzo szkodliwe jest powierzenie odpowiedzialnych stanowisk obcoziemcom, w danym zaś razie — polakom.

Interpelacja ta złożona ma być na jednym z najbliższych posiedzeń Dumy.

Rozstrzelanie strażników. Z Radomia donoszą, iż podczas jarmarku w osadzie Jedlińsk o 12 wiorst od Radomia o godz. 1-ej po połud. nieznanymi sprawcy otoczyli trzech strażników i dali do nich salwę z rewolwerów. Starszy strażnik Aleksiejew i młodszy Reszotka padli na miejscu, trzeciemu strażnikowi napastnicy odebrali broń, poczem zbiegli. Zamach podobno stoi w związku z wypadkiem zabicia przed dwoma tygodniami przez strażnika Aleksiejewa jednego z miejscowych żydów. Z Radomia wysłano do Jedlińska oddział wojska.

Odcwleżony adwokat. „Ufimskij Kraj“ przyczyna następujący anegdotalny wypadek z życia wiejskiego w Rosji.

Rzecz się odbywa w sądzie gminnym. Na posiedzenie zjawia się zamiast oskarżonego adwokat. „A pan tu po co?“ — pytają się go sędziowie. „Zastępuję tu włościanina Wasylia Antonowa.“ „Ach tak“ — powiedzieli sędziowie i zwrócili się do pisarza: „Otóż Iwanie Iwanowicz, przeciw zarobki dla przykładu wyspać Wasze łóż gorących za swawolę? Pisarz zdecydował, że „oćwiczyć należałoby i będzie to zgodne z prawem“. Jeden sędzia zwrócił się do drugiego: „No więc wyspać? Ilez różg, jak sądzisz, z dziesiątek?“ „E, mało, można i dwa dziesiątki, zresztą przeciw to nie Waszę bić się będzie.“ „A no, niech będzie, a więc pisz, skazali na 20 różg.“ Adwokat zaprotestował: „Pozwólcie, panowie, przeciwem jeszcze nic nie powiedział.“ „Teraz kolej na moją mowę?“ Ale sędziowie nie dali mu mówić: „Jaka tam mowa?“ Przecież pan wzięłeś pieniądze od Waski. — „Wziąłem.“ — „I zgodziłeś się pan zastąpić go w sądzie?“ — „Tak.“ — „No, to niema co tu gadać. Anisimycz, dawaj różgi! Adwokat nie zdążył się opanować, kiedy rozłożono go na ziemi i wyrok sądu został wykonany.

Z Rady Państwa.

Petersburg 18 TAP. Posiedzenie wczorajsze rozpoczęło się o godz. 2-ej minut 15. Przewodniczący Akimow.

Po ogłoszeniu spraw bieżących, przez zawiadania o śmierci członka Rady, Richtera. Rada cześć pamięć jego przez powstanie, poczem przechodzi do spraw bieżących.

Wybory członka Rady od ziemstwa chersońskiego, Rewuckiego, uznane zostają za prawidłowe.

Rada przyjmuje w dalszym ciągu bez dyskusji przekazane jej przez Dumę projekty ustawodawcze drugorzędного znaczenia.

Drugą dyskusję wywołuje projekt w sprawie zarządu cerkwią Zmartwychwstania w Petersburgu. Zabierają głos członkowie Szwanebach i Korwin Milewski.

Przes poddaje pod głosowanie wniosek Szwanebacha w sprawie przesłania projektu do

komisji. Głosowanie przez powstanie nie daje żadnych wyników, wobec czego zarządzane zostaje głosowanie kartkami.

O godz. 3 m. 40 zarządzona zostaje przerwa w celu obliczenia kartek.

Posiedzenie wznowione zostaje o godz. 4-ej minut 15.

Wobec jednakowej liczby głosów, oddanych za i przeciw wnioskowi, przez zarządza powtórnie głosowanie kartkami. Rezultat ten sam: 79 głosów za i 79 przeciw. Ponieważ głos prezesa jest w takich wypadkach rozstrzygającym, wniosek Szwanebacha zostaje odrzucony.

W dalszym ciągu Rada przyjmuje bez dyskusji uchwalony przez Dumę projekt ustawy w sprawie rozszerzenia art. 252-go ustawy leśnej na kresy, w tej liczbie i na Królestwo Polskie.

Posiedzenie zamknięto o godzinie 4-ej minut 35.

Telegramy.

W sprawie marynarki.

Petersburg 19 TAP. Komisja do spraw obrony państwowej powzięła następujące uchwały:

1) Komisja uznaje kollekcyjność istnienia zdolnej do akcji czynnej floty w celu stownej obrony państwa. (Uchwałę powzięto jednogłośnie).

2) Komisja uznaje, iż planowe i celowe odbudowanie floty będzie możliwe tylko po gruntownej reorganizacji ministerjum marynarki i po zatwierdzeniu w drodze prawodawstwa finansowego programu budowy statków, obejmującego dość długi przeciąg czasu. (Uchwałę powzięto jednogłośnie, czterech członków uchyliło się od głosowania).

3) Kredytów na budowę statków liniowych w r. 1908 odmówić. (Powzięta większością 19 głosów przeciwko 14; jeden uchylił się).

4) Zatwierdzić kredyty, potrzebne do ukończenia rozpoczętej już budowy statków, a również wszystkie kredyty na artylerję. (Powzięto jednogłośnie).

5) Zatwierdzić kredyty na budowę torpedowców, bazy pływającej łodzi podwodnych. (Powzięto jednogłośnie).

6) Zwrócić uwagę ministerjum marynarki na konieczność ukończenia budowy rozpoczętych już statków w najkrótszym czasie.

Przy głosowaniu punktu 3 uchwały żądali natychmiastowego wyasygnowania kredytów posłowie: Bezak, książę Urusow, hr. Bobrinskij jun., ks. Wołkonskij 2-gi, Wasisz, Guzdanini, Fiodorow, Weideman, Doppelmeyer, Paskin, Ursul, ks. Szachowskij, Kadackow i Markow senjor.

Przeciwko wyasygnowaniu głosowali posłowie: Guczow, Bobiański, ks. Wołkonskij 3-ci, Sawicz, Zwigniew, Markow jun., Batazow, Krupienskij, Lichaczew, Puriczkiwicz, Citołow, Szemetow, Szerwaszidze, Lebiediew, Potocki, Chwoszczynskij, Łukaszewicz, Miezienecow i Niekludow.

Uchylił się: Fitz-Fein. Nieobecni byli: ks. Bariański, Plewako i Tichonow.

Kolej Herby-Kielce.

Petersburg 19 wł. W ministerjum finansów w dniu 28 marca odbędzie się posiedzenie specjalnej komisji dla rozpatrzenia projektu nowej kolei Herby—Kielce.

Petersburg 19 TAP. Naczelnicy okręgów naukowych otrzymali okólnik zawierający wskazówki co do egzaminów przejściowych w roku bieżącym.

Niznij-Nowgorod 19 TAP. W Sormowie, wykryto drukarnię S.-D. Drukowano „Sormowską gazetę“ Znalezione 1,500 egz. № 4 gazety, kaszty, przyrządy drukarskie i 6 pud. trzcinok. Aresztowano 2 mężczyzn i kobietę.

Tula 19 TAP. Od kilku dni hr. Lew Tołstoj jest chory na influencję, o przebiegu gastrycznym, był nawet wypadek omdlenia. Obecnie stan jest lepszy i niebezpieczeństwo minęło.

Berlin, 19 wł. „Nord. Allg. Ztg.“ zaprzecza urzędowo wszelkim pogłoskom o działalności rządu przeciwko wolnomysłnym.

Berlin 19 TAP. Wczoraj wieczorem zaszły starcia policji z demonstrantami. Według szczegółów ze źródeł oficjalnych, aresztowano 47 osób, 9 policjantów raniono.

Berlin, 19 wł. Do bezrobocia murarzy przyłączyli się cieśle, nietylko zorganizowani lecz i akordowi.

Berlin 19 wł. Na kopalni Kaisersluhl i w Narenii w niewytłomaczony sposób wybuchło

żar w głębokości 300 metrów pod ziemią. Pożar wstrzymano tamami z piasku.

Berlin 19 wł. Jak donosi „Germania“ termin wyborów do sejmiku pruskiego naznaczono na dzień 4 czerwca. Należy oczekiwać potwierdzenia tej pogłoski.

Berlin 19 wł. Konferencję dotyczącą prawa o stęwarzyszeniach i giełdowego odbył w poniedziałek kanclerz z posłami wolnomysłnymi, dr. Muellerem z Meiningen i Payerem, lecz wynik jej niewiadomy. Również poufne posiedzenie odbyło się we wtorek, komisja oraz stronnictwo wolnomysłnych, poczem wieczorem odbyła się u kanclerza mała uczta, na którą zaproszono przywódców partii blokowych.

Wiedeń, 19 wł. Rozniecił rewolucji r. 1848 obchodzone w całych Austro-Węgrzech nader spokojnie; jedynie w Budzynie, kiedy białej rewolwery, dobyła policja broni białej, huczny dopomógł rozproszyc dumy, głównie robotników i studentów.

Wiedeń 19 wł. Książęta rzeszy niemieckiej zamierzają razem z cesarzem Wilhelmem, po jego powrocie z wyspy Korfu złożyć życzenia cesarzowi Franciszkowi Józefowi i racji ochodu 60 letniego jubileusza panowania.

Londyn 19 TAP. Do agencji Reutersa telegrafują z Konstantynopola, że zmarł tam poseł wielkobrajtyński Okonor.

Londyn, 19 wł. Zaburzenia powstały w Tinevelly w Tuticorinie z powodu bezrobocia 1000 robotników z fabryki bawełny, oraz skutkiem wydanego stąd rozkazu zebrań publicznych. Urzędników europejskich amuszono do ucieczki, raniąc ich przytem kamieniami, natłok zburzył potem szkołę misyjną, ratusz i inne budynki urzędowe i prywatne oraz bazy. W końcu policja użyła broni palnej, od której padło czterech ludzi, wysłano też wojsko dla stłumienia rozruchów.

Sidney, 19 wł. Premier ministrów Deakin opowiadał wśród omawiania rządowego przedłożenia wojskowego, że z ostatniej podróży swej do Anglii odniósł wrażenie, iż najpóźniej za lat 5 wybuchnie wielka wojna.

Gelsenkirchen, 19 wł. W fabryce zwierciadeł eksplodowała dynamo maszyna; i inżynier i i maszynista ciężko poranieni.

Hamburg, 19 wł. Robotnik Bak oblał drzwi i schody wiodące do mieszkania żony petryolejem i zapalił; sąsiadom udało się w ostatniej chwili ocalić ją i troje dzieci. Sprawcę zaraz nazajutrz przyprowadzono z łózka wprost do więzienia, gdzie przysłał się do tego, że chciał zamordować rodzinę swą.

Sztutgard 19 TAP. Zmarł tu znakomity filozof radca tajny Edward Celler liczący lat 94.

Bruksela 19 wł. Dziennik „Soir“, donosi iż król Leopold złożony jest chorobą od dwóch dni. Zadziwiającem jest że agencja Havasa pogłosce tej zaprzecza, podczas gdy gazeta urzędowa „Etoile Belge“ wiadomości tę potwierdza.

Waschingon 19 wł. Na sekretarza konsulatu niemieckiego na wyspie Haiti radcę rządowego Hetzberga napadli murzyni. Sekretarzowi z trudnością udało się zbiec. Spaleniem rakiet dano znać krążownikowi „Bromen“ wlotajacemu w porcie w Port au Prince aby natychmiast pośpieszył z pomocą. Urzymuje się pogłoska iż prezydent rzeczypospolitej Nord Alexis oprze się żądaniom przedstawicieli mocarstw. Jeżeli nie nadejdzie szybka pomoc, spodziewać się można rzezi europejskich.

Barcelona 19 wł. Właściciele hoteli zwrócili się do rządu z oświadczeniem, że będą musieli zamknąć gospody jeśli wkrótce nie ustąpi wybrki terorystów.

Madryt 18 wł. Demonstrację urządziły kobiety Villa Nueva przeciwko ponownemu zaprowadzeniu cał miejskich; kiedy demonstrantki zawezwane do przejścia się nie usłuchały natychmiast, gwardja obywatelska dała do nich ognia. Jedna kobieta padła na miejscu trupem, inna zmarła wkrótce, kilku innym grozi podobna dola; rannych około 20. Zajął to wywołało ten większe oburzenie, ponieważ demonstracja odbywała się w sposób nader pokojowy.

Kilonia, 19 wł. Gdyby wkrótce nie porozumiały się zakłady Howalda z robotnikami swymi uchwalił „związek przemysłowców żelaznianych i bruzcowych“, że wszystkie pracownice okrętowe wydalą z pracy 60 proc. robotników.

Nowy Jork 18 wł. Okręt amerykański „Des. Moines“ wysłano do Port au Prince. W Waszyngtonie panuje przekonanie, iż rząd w Haiti ma prawo, zasądzać spiskowców na śmierć i żądać wydania zbiegów przez konsulaty. Znajduje ich się tam około 180. Osobny sąd ma rozpatrywać sprawę uwieczonych oficerów. Poptoch wywołał wśród ludności strzał działowe przybyłych okrętów wojennych cudzoziemskich. Odpowiedzialność za niedzielne rozstrzelanie zwała prezydent na generała dowodzącego.

St. Szczawiński
w Częstochowie (obok Teatru)
Skład Win
DELIKATESÓW
i towarów kolonialnych
ogr. od 1878 r.

TELEFON 48 9.

Poleca na post:
Ryby wędzone, Ryby solone i świeże: Jesiotra i Lesosia. Marynaty, Konserwy z owoców i jarzyn.
Miód biały, Grzyby suszone i Włoszozynne suszone.
Wyborny Kawior Astrachański bez soli, Sardynki, Homary, Kiki, Anchovis, Sery i Masło.
Wielki wybór śledzi Głuków, Pesztowych, Królewskich i wyjąznych do marynowania.
Ogórkii Mielżyńskie w baryłkach i na sztuki.
Jabłka, Pomarańcze i Pierniki Warzawskie.
Śmietankę słodką sterylizowaną.

IMPORT
WIN
Węgierskich
i
Francuskich.

DRUKARNIA
i sklep materiałów piśmiennych
F. D. WILKOSZEWSKIEGO

w CZĘSTOCHOWIE, Aleja II № 38.

Przyjmuje do druku wszelkie obstalunki wykonywa po cenach możliwie niskich.

Druki ozdobne i kolorowe, księgi buchalteryjne, dzieła, afisze, klepsydry, blankiety, koperty.

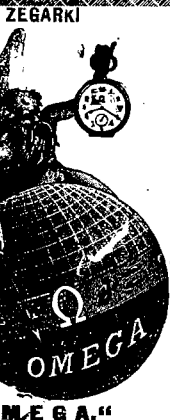
Bilety wizytowe.

Na składzie: książki meldunkowe, książki i karty do patentów akcyjnych, plenipotencji kontraktów, kwitariusze i t. p. Sklep zaopatrzony w różne papiery i materiały piśmienne.

OSOBA młoda
panna gospodarna pracowita skromnych wymagań
może nauczyć się ogrodnictwa bezpłatnie za zajęcie się małym gospodarstwem domowym. Początkowo niewielka pensja, utrzymanie, następnie miesięcznie 20 rubli i żyje. Wiadomość bliższa Szkoła Nr. 20 w Ogrodnictwie „Halinów“ 243-2-2

Rowery
z oryginalnych części francuskich najtaniej.
T. KURASIEWICZ
Częstochowa. 80-8

Potrzebni zdolni agenci do sprzedaży hurtowej artykułu codziennego użytku w miejscu i na okolicę. Oferty do Redakcji pop. lit. M. Z. 279 3-2
Sprzedam magiel. Wiadomość ulica Św. Barbary Nr. 22. 281-1-1

Polecamy
Zegarki „OMEGA”

które dają rezultaty dotąd przez żadne inne zegarki nieosiągnięte.

Reprezentantem na Sosnowiec i okolice jest
J. Fürstenberg

który ma bogato zaopatrzony sklep w zegarki „OMEGA” złote, srebrne i z różnego metalu, po cenach fabrycznych, przy ulicy 666 Modrzejowskiej. 28-5

Baczność przed falsyfikatami: zegarki „Omega” złote muszą być 58 próby—srebrne 84.

„Arystokratyna”
Odnaczona na czteroletniej wystawie lekarzy i przyrodników we Lwowie medalem złotym i dyplomem.
„Arystokratyna” działa przez swą zawartość węgla antyseptycznego i ozięwiającego, już po krótkim użyciu—staje się pięć laniąco biała i nabiera młodocianej świeżości i wdzięku.
Piegi, smarszeczki, wagi, złote plamy sutwa „Arystokratyna” po kilkorazowym użyciu.
Żądać w składach aptecznych i aptekach.
Główny skład na Królestwo i Cesarstwo w składzie
APTECZNYM
Wacława ORZEŁ
w Częstochowie, III Aleja № 48.
1485

Dla kaszlących i astmatyków
Tussolinowe pastylki
Formal—maść
w robu laboratorium farmaceutycznego przy aptce J. Lelejk, 150 w Warszawie.—Żądać wszędzie. 10-6

Fosfatyna Faliéra
przyjemny pokarm, najodpowiedniejszy dla dzieci od 6 miesięcy do 10 lat, zwiększa w czasie odłączenia od piersi i porożeniu różnicę w ustaniu zębokostki i zapewnia prawidłowy rozwój kości. Sprzedaje w składach aptecznych i aptekach.
Ostrzegamy przed naśladowcami.
178—12—7

Ważny tylko dn. 20 Marca 1908.
Czytelnicy
„Gońca Częstochowskiego”
za okazaniem niniejszego kuponu
w Teatrze Nowości (Kinematograf)
otrzymają od zwykłych cen miejsc **40% ustępstwa**
w Ponedziałki, Wtorek, Środy, Czwartki i Piątki.
Program na bliższy tydzień:
CZĘŚĆ I.
1) Pełów koni morskich (z natury)
2) Wyprawadka bokatora (komedie).
CZĘŚĆ II.
3) Mrość rybaczki (dramat); 5) Strajk maszyni (kom. nowość i raz w Częstoch.)
Ceny miejsc: Przód 1 rząd 50 kop. 2-gi 18 k. Galeria 12 kop.
Kupon ten należy wyciąć z numeru, celem okazania go w Teatrze Nowości.

Sawonion
Nowość Nowość
Najlepszy proszek mydłany do prania poleca fabryka mydeł
Wł. Chętkowskiego
w Częstochowie
Aleja II-ga № 39, dom własny, dawniej w Bedzynie
+gzystujący od 1886 roku,
nagrodzony złotym medalem i krzyżem honorowym na wystawie w Paryżu.
Skład główny u
St. HAMBURGA
Skład Apteczny.
Żądać wszędzie.

Radość za 2 rub. 65 kop.
Wiele przyjemności sobie, rodzinie i znajomym sprawi każda nabywając szlifowane toaletowe lusterko z masyką grającą różne głosne kawałki: walce, marsze, polki, opery i narodowe pieśni. Prócz tego lusterko ma termometr doskonale wskaźujący temperaturę, a zarazem jest ładną ozdobą ulubionego pokoju. Cena zamiast 10 rub. tylko 2 rub. 65 kop. Obstalunki wysyła się natychmiast za zaliczeniem bez zadatku. Przesyła 40 kop. (na Syberję 75 kop.) Adres: Dom Ekspedycyjny T-wa „Napród.” Warszawa 27. Bezpłatnie dodaje się do każdego lusterka: 1) powiększające szkło do czytania; 2) kieszonkowy przybór do pisania; 3) kieszonkowy kinematograf z ciekawymi widokami.
125